

ที่ มท ๐๒๐๕.๓/๑๗๗๑๙

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงยุติธรรมด้านยุติธรรมชุมชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๓๑๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงยุติธรรมด้านยุติธรรมชุมชน จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๓๒๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารงานศูนย์ยุติธรรมชุมชน จำนวน ๑ ชุด
๓. แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชนของกระทรวงมหาดไทย

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอความร่วมมือสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชน โดยกระทรวงยุติธรรมได้มีคำสั่งเกี่ยวกับการขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในภูมิภาคของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๓ ประเด็น ประกอบด้วย การกำหนดให้ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล เป็นประธานกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน การจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการประสานงานระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนกับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นว่า ภารกิจของศูนย์ยุติธรรมชุมชน มีภารกิจในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเป็นธรรมและการช่วยเหลือด้านกฎหมายและคดีความต่างๆ ให้กับประชาชนผู้ด้อยโอกาส ซึ่งมีความเกี่ยวข้องสอดคล้องกับลักษณะงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/ส่วนราชการ/อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้จัดตั้งขึ้น ดังนั้นเพื่อเป็นการเสริมภารกิจการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/ส่วนราชการ/อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงให้ทุกจังหวัดพิจารณาให้ความร่วมมือและสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) ด้านการสนับสนุนจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชน เนื่องจากการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างทั่วถึงและทันที่ซึ่งโดยเฉพาะการดูแลให้ความเป็นธรรมในปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ดังนั้นให้จังหวัด อำเภอและหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ให้การสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลให้ครบทุกตำบล/ ซึ่งศูนย์ยุติธรรมชุมชนสามารถสนับสนุนภารกิจการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ ได้เป็นอย่างดี

๒) ด้านการประสานงาน ควรจัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนกับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด เพื่อเป็นเครือข่ายในการทำงาน ใน ๓ ระดับ ประกอบด้วย

(๑) ระดับจังหวัด ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนจังหวัดจัดตั้งที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด เพื่อเป็นเครือข่ายศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

(๒) ระดับอำเภอ ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนอำเภอ จัดตั้งที่ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ทุกอำเภอ เป็นเครือข่ายศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และเป็นศูนย์ประสานงานกับศูนย์ยุติธรรมชุมชนจังหวัด

//(๓) ระดับ...

(๓) **ระดับตำบล** ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน ประจำตำบล ควรจัดตั้ง ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลที่เหมาะสม) เพื่อเป็นเครือข่ายศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ โดยมีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลเป็นประธานกรรมการ

๓) ด้านการบูรณาการการแก้ไขปัญหาและการสร้างความเชื่อมโยง

(๑) กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก และผู้รับผิดชอบสนับสนุนการปฏิบัติงาน พร้อมบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน เพื่อประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกันระหว่างศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและศูนย์ยุติธรรมชุมชน เช่น บทบาทของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับศูนย์ยุติธรรมชุมชน บทบาทในการให้คำปรึกษา/ข้อสังเกตในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

(๒) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมกันสร้างความเป็นธรรม และอำนวยความสะดวกยุติธรรมในพื้นที่ ตลอดจนการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่ครอบคลุมพื้นที่/ตรงตามสภาพปัญหา

(๓) ร่วมกันสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เช่น การเสริมสร้างองค์ความรู้/ทักษะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ให้กับสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน การบูรณาการงบประมาณ/บุคลากรในระดับพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานฯ การให้ความสำคัญกับการคัดสรรบุคคลที่เป็นผู้นำชุมชนที่แท้จริงซึ่งได้รับการยอมรับ/ศรัทธาและไว้วางใจของประชาชนอย่างแท้จริงมาเป็นคณะกรรมการฯ เป็นต้น

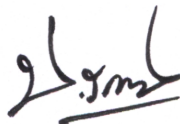
(๔) สร้างศูนย์ยุติธรรมชุมชนต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดไปยังศูนย์ยุติธรรมชุมชนอื่นๆ ให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และจัดให้มีเวทีบูรณาการเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานระหว่างกันเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) ในการทำงาน

๔) ด้านการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาสัมพันธ์การจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนให้ประชาชนทราบ ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ภายในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ตามความเหมาะสม และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของศูนย์ยุติธรรมชุมชน/ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ให้ประชาชนทราบอีกทางหนึ่ง

๕) ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน จัดระบบช่องทางวัดความพึงพอใจของประชาชนและมอบหมายผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม ของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงยุติธรรมร่วมกัน ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์/ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์ยุติธรรมชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์

ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย

โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๑๑๓๓ มท ๕๐๔๐๐,๕๐๔๕๘

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๖๘๓๘

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๒๐๐๗/๕๖๐๕

สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ 5331
วันที่ 3 ต.ค. 2559
เวลา 11.58
กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๖๗

กรกฎาคม ๒๕๕๙

กระทรวงมหาดไทย
กองอำนวยการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ 5 ส.ค. 2559
เลขรับ 31506
เวลา

เรื่อง ขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทยสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๓๑๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงยุติธรรมด้านยุติธรรมชุมชน จำนวน ๑ ชุด
 ๒. สำเนาคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๓๒๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารงานศูนย์ยุติธรรมชุมชน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงยุติธรรมได้มีคำสั่งเกี่ยวกับการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงยุติธรรมด้านยุติธรรมชุมชน โดยคำสั่งดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในภูมิภาคของกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม ได้แก่ การกำหนดให้ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล เป็นประธานกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน การจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการประสานงานกันระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนกับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. และ ๒.

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชนดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสนับสนุนการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ไพบูลย์ คัมฉายา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนัก
เลขรับ 6879
วันที่ 8 ต.ค. 2559
เวลา

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๑๐๐/ 4060

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

เพื่อโปรดพิจารณา

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๒๘๔

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๒๖๕

(นายราเชนทร์ ดวงษ์วัฒนาเสรี)

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีฯ

- ๕ ส.ค. 2559

(สำเนา)

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม

ที่ ๓๑๗/๒๕๕๙

เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงยุติธรรมด้านยุติธรรมชุมชน

สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลด้านที่ ๑๑ การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ข้อที่ ๑๑.๕ กำหนดให้ “ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมกองทุนยุติธรรมเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพ และเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยเน้นความสุจริตและควมมีประสิทธิภาพของภาครัฐ ความเป็นธรรมของผู้ได้รับผลกระทบ และการไม่แอบอ้างฉวยโอกาสโดยทุจริตจากระบบการช่วยเหลือดังกล่าว” โดยให้กระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบ และต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กำหนดนโยบายด้านการอำนวยความสะดวกยุติธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำเพื่อสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลดังกล่าว โดยส่วนหนึ่งได้กำหนดให้จัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครบทุกแห่ง

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเกิดการประสานความร่วมมือระหว่างส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมในภูมิภาค อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงมีคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดที่ปลัดกระทรวงยุติธรรมได้แต่งตั้งข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมไปปฏิบัติหน้าที่แล้ว จำนวน ๑๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครปฐม จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสงขลา จังหวัดชลบุรี จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสกลนคร จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดปัตตานี ทำหน้าที่ในการประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ในการจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนในสำนักงานหรืออาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครบทุกแห่ง ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

กรณีที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดใดสามารถจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อยกเว้นดังกล่าวได้ ให้ดำเนินการได้ตามที่เห็นสมควร

๒. ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมกำหนดให้การดำเนินงานตามข้อ ๑. เป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการของยุติธรรมจังหวัดทุกจังหวัด ทั้งนี้ ให้รายงานผลการดำเนินงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมทราบหลังจากที่ได้มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละรอบการประเมินแล้ว

/๓. เพื่อเป็น...

๓. เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินการตามข้อ ๑. และข้อ ๒. ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรม มอบหมายให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งหรือหลายหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบ ในการอำนวยความสะดวก ประสานงาน ติดตามผล และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ตามข้อ ๑.

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(ลงชื่อ) พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา

(ไพบูลย์ คุ้มฉายา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววิวรรณ จตุรพิชพร)

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

อนงค์ คัด/ทาน

(สำเนา)

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม
ที่ ๓๒๒/๒๕๕๙
เรื่อง การบริหารงานศูนย์ยุติธรรมชุมชน

เพื่อให้การบริหารงานศูนย์ยุติธรรมชุมชนทั่วประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงยุติธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงมีคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ศูนย์ประสานราชการกระทรวงยุติธรรมเขตมีหน้าที่พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุน
การดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ในการดำเนินการขับเคลื่อนงานยุติธรรม
ชุมชน รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และความยั่งยืนของศูนย์ยุติธรรมชุมชน

๒. ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีหน้าที่พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงาน
ของศูนย์ยุติธรรมชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดหรือเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน
ของศูนย์ยุติธรรมชุมชน

๓. ให้ศูนย์ยุติธรรมชุมชนมีบทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานการดำเนินงานของส่วนราชการ หน่วยงาน
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเสริมสร้างการเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชน

๓.๒ เฝ้าระวังและป้องกันปัญหาอาชญากรรม การทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ
และการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ

๓.๓ พิจารณาเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ปัญหาความไม่เป็นธรรมของประชาชน และรับแจ้ง
เบาะแสข้อมูลการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ ตลอดจนการช่วยเหลือ ดูแล ให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหาแก่ผู้
ได้รับความเดือดร้อนหรือผู้ที่ต้องการคำแนะนำทางด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๓.๔ โกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทตามที่คู่กรณีร้องขอเกี่ยวกับความแพ่งหรือความอาญา
ที่เป็นความผิดอันยอมความได้ โดยให้ดำเนินการตามกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท หรือจัดการความขัดแย้ง
ในชุมชน ทั้งนี้ การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและประนอม
ข้อพิพาทในชุมชน

๓.๕ ให้ความช่วยเหลือ ดูแล ผู้ที่ได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการกระทำ
ความผิดและอาชญากรรม และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๓.๖ ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไข
บำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดและผู้พันโทษ รวมทั้งผู้ถูกคุมประพฤติหรือผู้ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว ให้กลับตน
เป็นพลเมืองดีและไม่หวนกลับไปกระทำความผิดอีก

(๙๗-๕๖)

๓๑.๓๓๓๓ ๐๘๕-๔๘๑๘๒๐๘

/๓.๗ เผยแพร่...

๓.๗ เผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านยุติธรรมชุมชนแก่ประชาชน

๓.๘ ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ในแต่ละศูนย์ยุติธรรมชุมชน ให้มีคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน ประกอบด้วย

๔.๑ ปลัดอำเภอประจำตำบล ประธานกรรมการ

๔.๒ พัฒนาการประจำตำบล กรรมการ

๔.๓ ตำรวจชุมชนประจำตำบล กรรมการ

๔.๔ กำนันท้องถิ่น กรรมการ

๔.๕ นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบล กรรมการ

๔.๖ ประธานศูนย์ยุติธรรมชุมชนเดิม ๑ คน (ถ้ามี) กรรมการ

๔.๗ อาสาสมัครแรงงาน อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรรมการ

อาสาสมัครคุมประพฤติ และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ประเภทละ ๑ คน

๔.๘ นิติกรหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการและเลขานุการ

ที่ได้รับมอบหมาย

๕. ให้ยุติธรรมจังหวัดเป็นผู้เสนอคำสั่งจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชน และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาลงนาม

๖. ให้ยุติธรรมจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์ยุติธรรมชุมชนระดับจังหวัด ประกอบด้วย

๖.๑ ยุติธรรมจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

๖.๒ หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม หรือข้าราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมในจังหวัดที่ยุติธรรมจังหวัดเห็นสมควร เป็นกรรมการ

๖.๓ ประธานกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนในจังหวัดที่ยุติธรรมจังหวัดเห็นสมควร เป็นกรรมการ

๖.๔ หัวหน้าส่วนราชการอื่น ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือบุคคลที่ยุติธรรมจังหวัดเห็นสมควร เป็นกรรมการ

๖.๕ ข้าราชการ หรือพนักงานราชการ หรือลูกจ้าง คนหนึ่งที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เป็นเลขานุการ

๗. กรณีศูนย์ยุติธรรมชุมชนที่ได้มีการจัดตั้งขึ้นแล้ว หรือมีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนไว้แล้ว ให้เป็นไปตามที่ได้จัดตั้งหรือแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

๘. กรณีที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดใดเห็นสมควรที่จะเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนตามข้อ ๔. เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนั้นสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(ลงชื่อ) ชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ
(นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววิวรรณ จตุรพิพร)

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

อนงค์ คัด/ทาน

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชนของกระทรวงมหาดไทย

๑. หลักการดำเนินงาน

๑. ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด จัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม มีภารกิจสำคัญ ได้แก่ การรับเรื่องร้องทุกข์ ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) การให้บริการรับเรื่องและส่งต่อ (Service Link) การให้บริการข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษา การดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน การให้บริการจดทะเบียน SMEs การให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับการค้าการลงทุน (OSS) และการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบล จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงยุติธรรม ในการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และคืนความสุขให้ประชาชน มีภารกิจในการลดปัญหาข้อพิพาทและปัญหาอาชญากรรมในชุมชน รวมทั้งเสริมสร้างความสมานฉันท์ตามแนวทางการยุติธรรมชุมชน ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมในชุมชน (Crime Control & Prevention) ด้านการรับเรื่องร้องทุกข์ แจ้งเบาะแสทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของผู้ด้อยโอกาส (เด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการ) ด้านการไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาท (Conflict Management) และด้านการเยียวยาเสริมพลังแก่เหยื่ออาชญากรรมและความรู้สึกของชุมชน (Community & Empowerment)

๒. การเชื่อมโยงงานตามภารกิจ

บทบาทภารกิจของศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น และศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบล มีภารกิจในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ คล้ายคลึงกัน และมีความเกี่ยวข้องกันทั้งด้านบุคลากรและลักษณะงาน กล่าวคือ ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในทุกมิติ ส่วนศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาที่ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดจะต้องดำเนินการเช่นเดียวกัน บทบาทของศูนย์ยุติธรรมชุมชน เน้นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการสร้างความเป็นธรรมและช่วยเหลือในด้านกฎหมายและคดีความต่าง ๆ ให้กับประชาชนผู้ด้อยโอกาส การเชื่อมโยงงานตามภารกิจของศูนย์ดำรงธรรมกับศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลมุ่งให้การแก้ไขปัญหาสิ้นสุดในพื้นที่ การดำเนินงานมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ดำเนินการด้วยความรวดเร็ว และประชาชนได้รับความพึงพอใจ

๓. การจัดตั้งศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน

มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนในทุกกระดับ ดังนี้

๓.๑ ส่วนกลาง ได้แก่ จัดตั้งศูนย์ประสานงานส่วนกลาง (Contact point Center) ณ ศูนย์ดำรงธรรม มท. โดยมอบหมายเจ้าหน้าที่ประสานงานหลักที่ชัดเจนประจำศูนย์ พร้อมข้อมูลในการติดต่อประสานงาน ทั้งในส่วนกลางของกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ชื่อ-สกุล, ตำแหน่ง, หมายเลขโทรศัพท์ ติดต่อ, บทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน เป็นต้น

๓.๒ ศูนย์ประสานงานระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนกับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ เพื่อเป็นเครือข่ายในการทำงาน ใน ๓ ระดับ ประกอบด้วย

/ (๑) ระดับ...

(๑) ระดับจังหวัด ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนจังหวัดจัดตั้งที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด เพื่อเป็นเครือข่ายศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย และศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

(๒) ระดับอำเภอ ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนอำเภอ จัดตั้งที่ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอทุกอำเภอ เป็นเครือข่ายศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และเป็นศูนย์ประสานงานกับศูนย์ยุติธรรมชุมชนจังหวัด

(๓) ระดับตำบล ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนประจำตำบล ควรจัดตั้ง ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลที่เหมาะสม) เพื่อเป็นเครือข่ายศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ โดยมีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลเป็นประธานกรรมการ

๔. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน

๔.๑ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนส่วนกลาง (Contact point Center) ได้แก่ เจ้าหน้าที่ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมาย

๔.๒ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนจังหวัด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดหรือผู้ที่ยุติธรรมจังหวัดพิจารณาแล้วมีความเหมาะสม

๔.๓ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนอำเภอ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของที่ทำการปกครองอำเภอหรือผู้ที่ยุติธรรมอำเภอพิจารณาแล้วมีความเหมาะสม

๔.๔ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนประจำตำบล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือที่ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลพิจารณาแล้วมีความเหมาะสม

๕. แนวทางการดำเนินการ

ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนในแต่ละระดับมีบทบาทภารกิจที่สำคัญ ดังนี้

๕.๑ ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนส่วนกลาง (Contact point Center)

๑) จัดระบบความเชื่อมโยงการดำเนินงานศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด กับศูนย์ยุติธรรมชุมชนที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการประสาน/สนับสนุนการปฏิบัติงาน การให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานระหว่างกัน เช่น จัดช่องทาง การติดต่อสื่อสาร การส่งเรื่อง การรายงานผลการดำเนินงาน เป็นต้น

๒) มีการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ร่วมกันระหว่างกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงยุติธรรม เพื่อสร้างองค์ความรู้หลักที่สำคัญใช้เป็นคู่มือปฏิบัติงานของศูนย์ยุติธรรมชุมชน เช่น การไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาทความแฉ่ง/ความอาญา การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีเบื้องต้น การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย/ผลกระทบจากการกระทำความผิดอันยอมความได้ เป็นต้น

๓) การติดตามความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการบูรณาการการติดตามร่วมกันระหว่างผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยและผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม และมีการรายงานผลการดำเนินงาน/ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เป็นปัจจุบัน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วถึง และต่อยอดการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

/๕.๒ ศูนย์...

๕.๒ ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนส่วนภูมิภาค ได้แก่ ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนจังหวัด ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนอำเภอ และศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนประจำตำบล

๑) ด้านการสนับสนุนจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชน เนื่องจากการดำเนินการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างทั่วถึงและทันทั่วทั้งที่โดยเฉพาะ การดูแลให้ความเป็นธรรมในปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ดังนั้นให้จังหวัด อำเภอและหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ต้องให้การสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลให้ครบทุกตำบล/ ซึ่งศูนย์ยุติธรรมชุมชนสามารถสนับสนุนภารกิจการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ ได้เป็นอย่างดี

๒) ด้านการบูรณาการการแก้ไขปัญหาและการสร้างความเชื่อมโยง

(๑) กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก และผู้รับผิดชอบสนับสนุนการปฏิบัติงาน พร้อมบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน เพื่อประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกันระหว่างศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและศูนย์ยุติธรรมชุมชน เช่น บทบาทของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับศูนย์ยุติธรรมชุมชน บทบาทในการให้คำปรึกษา/ข้อสังเกตในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

(๒) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมกันสร้างความเป็นธรรม และอำนวยความสะดวกยุติธรรมในพื้นที่ตลอดจนการร่วมกันแก้ไขปัญหาคที่ครอบคลุมพื้นที่/ตรงตามสภาพปัญหา

(๓) ร่วมกันสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เช่น การเสริมสร้างองค์ความรู้/ทักษะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ให้กับสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน การบูรณาการงบประมาณ/บุคลากรในระดับพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานฯ การให้ความสำคัญกับการคัดสรรบุคคลที่เป็นผู้นำชุมชนที่แท้จริงซึ่งได้รับการยอมรับ/ศรัทธาและไว้วางใจของประชาชนอย่างแท้จริง มาเป็นคณะกรรมการฯ เป็นต้น

(๔) สร้างศูนย์ยุติธรรมชุมชนต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดไปยังศูนย์ยุติธรรมชุมชนอื่นๆ ให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และจัดให้มีเวทีบูรณาการเชิงปฏิบัติเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานระหว่างกันเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) ในการทำงาน

๓) ด้านการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาสัมพันธ์การจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนให้ประชาชนทราบผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ภายในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ตามความเหมาะสม และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของศูนย์ยุติธรรมชุมชน/ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ให้ประชาชนทราบอีกทางหนึ่ง

๔) ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน จัดระบบช่องทางวัดความพึงพอใจของประชาชนและมอบหมายผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม ของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงยุติธรรมร่วมกัน ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์/ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์ยุติธรรมชุมชน
